

Kristendom för ateister

Kristendom för ateister, heter en nyutkommen bok, skriven av prästen i Allhelgonakyrkan i Stockholm, Olle Carlsson. I fortsättningen kallad OC. Ju mer jag läser den, desto mer tänker jag, att den också handlar om kristendom för kristna.

Boken är intressant som en viktig röst bland tidens många röster, då "så många förkunnar var sanningen är", och jag upplever att författaren

funnit en ton som kan nå in till många hjärtan. I sin kyrka samlar han många människor av alla slag. Dom känner sig tilltalade av hans budskap. Han talar kristen tro in i vår samtid och han gör det fri från Kaanans tungomål och självsäkra svar.

Enkla människor - förändrar världen

I bokens slutord kan man utläsa det som genomsyrar den från pärm till pärm. Här talar OC om hemligheten med kristendomen och vad nya testamentet handlar om. "Det märkligaste med Nya Testamentets berättelser om hur kristendomen grundades är inte alla fantastiska berättelser om under och mirakel. Det är inte Jesu bländande undervisning eller den gränsöverskridande etiken. Det märkvärdigaste med kristendomens framväxt är att några livrädda, uträknade stackare ur de lägsta klasserna: kvinnor, fiskare och slavar, efter sin ledares fiaskoliknande död

plötsligt förvandlas, bekläds med kraft, sluter sig samman och går ut och skapar en rörelse som kom att förvandla en hel värld." Det här är viktiga tankar som jag gärna sympatiserar med, och jag anar förklaringen till dem i hans barndomsmiljö. Där var, som jag förstår, betoningen en annan när det gäller vad som är märkvärdigt med kristendomen.

Kyrkans historiska felsteg

Tonvikten kan nämligen läggas olika när vi talar om vad som är kristendom, och inte sällan blir det fel, något som skett av och till i kyrkans historia. Jesus segraren, den majestätiske kungen, den mäktige Herren har lyfts fram under olika tider, vad som brukar kallas triumfalismen. Ett annat felspår som OC har sett är bl.a.. när bilden av krigsguden Mars en gång ersattes med bilder av Jesus som krigsherre och man började kalla de romerska kejsarhallarna för kyrkor. Kejsar Konstantin gjorde Jesus till symbolisk överbefälhavare för det romerska folket och dess styrkor. Dagens motsvarighet är när president Bush säger att Gud är på USA:s sida i kriget mot Irak.

Kyrkan och världslig makt

Jag blir frapperad när jag läser följande. "Ibland när jag går in i en stor pampig kyrka brukar jag tänka att den här kyrkan har väldigt lite med snickarsonen från Nasaret att göra." Precis så har jag tänkt många gånger, inte minst i Rom. Det fromma yttre, skalet som ju en kyrkobyggnad ändå är, är kanske inget annat än förvänd världslig makt? Exempel på det är

också de kyrkliga skrudarna, som är inspirerade av romerska plagg från 300-talet. Kyrka och religion i symbios med makten brukar sällan vara en lyckad affär.

OC citerar den danske filosofen Sören Kierkegaard. ”Om någon förundras över mina andliga insikter så beror det inte på några höga andliga uppenbarelser utan på min rika erfarenhet av synd.” I detta känner OC igen sig, för som han säger: ”berättelsen om mitt liv är inte någon särskilt vacker historia”. Han talar om ögonblick och händelser som han både ångrar och önskar att han sluppit uppleva. Men samtidigt ser han hur många av dessa klavertramp fördjupat tron på Gud, ”det har tvingat mig att göra upp med min religiösa intolerans och präktighet och har förändrat och krossat många av mina illusioner om vem Gud är.” Den ödmjukheten präglar boken och utifrån denna klangbotten talar OC till de människor han möter i kyrkan och utanför. En annan klangbotten är hans frikyrkliga uppväxtmiljö – en sluten, snäv och intolerant miljö som hade lika lite med snickarsonen från Nasaret att göra som någonsin dom pampiga kyrkorna. Något som han på krokiga vägar fått bryta sig ur.

Kristendom för vår tid

Ur detta har en teologi, säg kristendom, vuxit fram som inte bara är för ateister, utan också för mig och jag tror för många. Det är många som bär på en barlast genom livet liknande den som OC gjort, och som fjärrmat dom från kristendomen. Det här är samtidigt en kristendom för vår tid med alla dess krav på att vara lyckad, vacker, kompetent och vem vet allt – något som får människor att duka under av

bördor och krav.

Prestationskristendom

Följande mening är viktig: ”Kyrkans uppgift ser jag som att vara en fristad och en helande miljö för oss som inser att vi aldrig kommer att klara av att leva upp till våra egna och andras förväntningar och krav, men vill fortsätta att växa och mogna.” Bland annat detta gör att jag vill tala om bokens innehåll som något också för redan kristna. Trots att vi menar oss vara så befriade i vår tids kyrkor är vi många gånger snubblande nära en prestationskristendom som gör redan trötta människor ännu tröttare. Det verkar ibland som om prestation och gärningar fortfarande frälsar.

Och detta är ett befrielsebudskap som om vi vågar tro på det kan få oss att resa oss i vår fulla längd och känna att leva och vara människa är en ofattbar nåd: ”Jesus visar att över ditt liv vilar ingen förbannelse. I själva verket förs du fram av en vänlig och mycket gynnsam vind. Du är fullständigt frikänd och benådad. Hur du än schackrat och sjabblat dig fram i livet.”

Poängen med boken sammanfattar författaren så: ”Kristendomens Gud utlyser en fullständig amnesti över mänskligheten. De orden har ekat i tvåtusen år. Det är essensen av vad jag vill förmedla till dig som läser de här raderna. Du är fri. Du är förlåten!” Det gör han utifrån en bibelsyn som är klassisk och gångbar även i dag. ”Den måttstock jag vill använda för min tolkning av bibeln är den som Martin Luther lyfter fram, där han menade att Jesus är bibelns kärna och stjärna.”

Sven-Olov Jernberg